

Sto třicet let mezinárodní solidarity pracujících

Jaký byl vlastně první máj roku 1890 v Praze na Střeleckém ostrově? Jan Neruda jím byl zcela uchvácen. A ten kdo dodnes nahlíží, srdcem Nerudy se celý ten prvomájový den se určitě cítí také slavnostně. Máj roku 1890 však neměl být rudý jen záplavou dělnických praporů, karafiátů a kravat. Se vši krutostí měl znovu připomenout míru sociálního a třídního napětí a nový nástup dělnictva jeho vlastní krví. Třikrát během necelého roku se střílelo do horníků. Nejdříve v červnu roku 1889 za stávky dělníků kladenského a lánského revíru na Kladně. Několik dnů před 1. májem 1890 bylo zabito sedmnáct stávkujících horníků ostravsko-karvinského revíru v Ostravě a 22 května 1890 bylo zastřeleno dvanáct a zraněno třicet horníků stříbrného a plzeňského revíru při stávce v Nýřanech. Také takový měl být rudý máj roku 1890. Buržoazie byla důsledná, zrovna tak jako je buržoazie a její vláda důsledná v dnešní době.

Myšlenka učinit z 1. máje den boje za požadavky pracujících přišla ze Spojených států amerických. 1. května 1886 se v Chicagu konala obrovská stávka a trvala do 3. a 4. května. Ony dny skončily v pravdě dramaticky. Policisté stříleli do davu stávkujících. Výsledkem bylo pět mrtvých a mnoho zraněných. Pak mezi policisty vybuchla bomba vržená provokatéry. Dělníci socialisté a anarchisté byli zatčeni, odsouzeni a popraveni. Jak napsala Klára Zetkinová „oněch osm hodin bylo považováno za splátku buržoazie na obrovský dluh, který dluží dělnické třídě“. Ti kdo stávkovali, se z pohledu tehdejší společnosti dopouštěli zločinu, ve skutečnosti chtěli jen dosáhnout kratší pracovní doby a lepší mzdy a slušného zacházení. V roce 1889 pak byl zakládajícím kongresem II. Internacionály v Paříži 1. máj označen za mezinárodní Svátek práce, původně na protest proti popravě nevinných dělníků. Odborové hnutí v Evropě tehdy přijalo za svůj požadavek zkrácení pracovní doby a na návrh předsedy Americké federace práce (AFL) S. Gompere bylo pařížským kongresem rozhodnuto právě 1. máje organizovat velkou mezinárodní demonstraci tak, aby se konala ve všech zemích a městech v jednom stanoveném dni, kdy pracující budou požadovat od představitelů států legální zkrácení pracovní doby na 8 hodin. V Praze se první máj slavil v roce 1890 na Střeleckém ostrově a účastnilo se ho na 35 tisíc osob. Dnes je tento svátek slaven na celém světě.

Sto třicet let uplynulo od této chvíle, a co se změnilo? Lidé stále demonstrují v ulicích po celém světě i v Evropě za svá práva. Dnes ustaraně z obavami epidemie Coranaviru nCoV19 sledují dopady do ekonomického sektoru, obava o své zdraví je na prvním místě a hned po ní obava ze ztráty zaměstnání. Je zde reálná obava, že nadnárodní průmyslové řetězce propojené o s velkými bankovními kapitálovými uskupeními budou prostřednictvím i národních vlád tlačit na ještě mohutnější politiku podpory zadlužování. Podporu získá a dosáhne na ní soukromovlastnický sektor. Pro drobné živnostníky typu např. řemeslníků to bude obtížné. Pro zaměstnance a zájmeny ty v dělnických kategoriích bude však situace zoufalá. Dnes tolik proklamovaná solidarita mezi odbory, zaměstnavateli a vládou dostane zcela jiný rozměr. Jestliže ku příkladu již dne různým způsobem přistupují zaměstnavatelé k ochraně svých zaměstnanců před koronavirem, bude následně podoba dnešní tzv. "solidarity" pro zaměstnance nepřijatelná. Protože jak vláda tako zaměstnavatelé si musí velice rychle uvědomit hodnotu pracovní síly svých zaměstnanců, A nebudou-li zaměstnanců vytvořeny důstojné podmínky k práci důstojné zabezpečení v případě ztráty práce pak nelze o solidaritě hovořit. Jinak účet za krizi ekonomickou, vzniklou pandemií koranviru zaplatí právě zaměstnanci a nikoliv banky a nadnárodní kapitál.

Proto je dnešní první máj výzva dělníky, ostatní pracující, pro všechny zaměstnance být solidární v odmítnutí nést toto cizí břemeno na svých zádech. Myslím, že OSČM, KSČM si toto uvědomují takto k řešení následků krize přistupují. Věřím, že to lidé rozpoznají i v nadcházejících říjnových krajských a senátních volbách. Základní cílem je i v dnešní době udržet

heslo : "Ten, kdo má práci a spravedlivou odměnu, mzdu či plat, za ni je schopen nejen uspokojovat své základní životní potřeby, ale i věnovat se svému dalšímu rozvoji." pro nás je toto podstatné i při ožívování celé ekonomiky. Nezapomenout na člověka.

„Přijde doba, kdy bude naše mlčení mnohem mocnější než hlasy, které jste dnes zardousili!“ jsou poslední slova Augusta Spiese vytesaná dne 25. června roku 1893 byla v americkém Chicagu do monumentálního bronzového pomníku. Byl jedním z nespravedlivě obviněných a popravených 11. listopadu 1887 za Chicagské události předchozího roku. Tato slova jsou trvalým varováním i pro dnešek.

Slavné májové dny, které přichází, jsou vepsané nerozlučně a jednou provždy do dějin našeho národa. Není to jen sto třicet let prvních májů. Kdo by mohl, zapomenou na 5. květen a Pražské povstání v závěru 2. světové války. Nebo snad kdo by mohl zapomenout i na památný 9. květen, kdy tanky Rudé armády vjely do ulic Prahy, a byla osvobozena naše vlast. Nezapomeňme historickou pravdu. Braňme se nastupujícímu fašismu, jeho nebezpečí se dnes stále víc vrací. Nic na tom nemůže přepisování historie ani hanebný krok Městské části Praha 6 odstranění sochu maršála Stěpanoviče Koněva. Vyvolav obrovskou vlnu mezinárodní solidarity. Nebojme se o ní v tyto slovná a nám tak drahé májové dny opřít a dosáhnout porážky fašistických skupin v naší zemi.

Stanislav Grospič
místopředseda ÚV KSČM
předseda OSČMS